STICHTING tot behoud
van MONUMENT EN LANDSCHAP
in de gemeente UBBERGEN

*Nieuws*brief 51

P.C. Hooftstraat 12
6573 CE Beek-Ubbergen
Email: rm.neve@planet.nl

Jaargang 13, nummer 3
Augustus 2013

Komende activiteiten

- Zondag 15 september. Open Monumentendag. Thema: Macht en Pracht.
- Zaterdag 26 oktober. Najaarsbijeenkomst. Presentatie: De Canon van Duffelt en Ooijpolder in de Dorfscheune te Zyfflich.

Open Monumentendag zondag 15 september 2013
R.K. Sint-Laurentiuskerk, Kekerdom

Het thema van Open Monumentendag is ***"Macht en Pracht"*** en dit jaar zal de R.K. Sint-Laurentiuskerk met toren en kerkhof, gelegen aan de Duffeltdijk nr. 11 in Kekerdom het middelpunt zijn.

De Stichting tot behoud van Monument en Landschap in de gemeente Ubbergen organiseert dit jaar weer de Open Monumentendag. Het thema van de Open Monumentendag is ***"Macht en Pracht"*** en dit jaar is de R.K. Sint-Laurentiuskerk met toren en kerkhof in Kekerdom het middelpunt.
Deze kerk is een rijksmonument en het oudste deel ervan dateert al uit ca. 1400, de sacristie uit ca. 1600 en het laatste travee van het schip, het koor en de toren uit 1873. De rijke geschiedenis van de kerk zal uitgebreid belicht worden.

Er is een gevarieerd programma samengesteld met o.a. een inleiding over de geschiedenis van de kerk en een rondleiding door Harry Sanders.
Het kamerkoor Capella Ducis uit 's Hertogenbosch o.l.v. dirigent Frans van der Loo en organist Cor van Wageningen zullen aan deze dag hun medewerking verlenen.
Capella Ducis, bestaande uit 24 personen, is een kamerkoor voor oude muziek. Dat is muziek uit de periode van renaissance tot en met barok met af en toe een uitstapje naar iets nieuwer werk.

De kerk is geopend van 11.30 uur tot 17.00 uur en het programma is als volgt:
12.00 – 12.45 uur Inleiding en rondleiding in de kerk door Harry Sanders
12.45 – 13.15 uur Orgelspel op het Smitsorgel door Cor van Wageningen.
13.30 – 14.15 uur Kamerkoor Capella Ducis o.l.v. Frans van de Loo
14.30 – 15.00 uur Orgelspel op het Smitsorgel door Cor van Wageningen
15.15 – 16.00 uur Kamerkoor Capella Ducis o.l.v. Frans van de Loo

Het kerkhof

Rondom de kerk ligt een begraafplaats met grafmonumenten waarvan de oudste dateren uit het midden van de 19e eeuw. Het kerkhof is deels door een bakstenen muur, deels door een smeedijzeren hek omgeven.

Tegen de zuidelijke torenmuur van de kerk is een hardstenen grafzerk (2,42 x 1,25 m) bevestigd. De grafzerk is zo afgesleten dat de naam van de overleden "Joffer" (nog) niet achterhaald is.

De grafzerk bevond zich volgens de overlevering vóór de Tweede Wereldoorlog op een kerkhof op een onbekende plaats in Duitsland. Toen dit kerkhof na de oorlog werd gerenoveerd, besloot men de zerk terug te brengen naar Kekerdom, waar hij oorspronkelijk vandaan zou komen. Daar heeft de zerk jarenlang op diverse plaatsen rondom de kerk gelegen. In 1992 is de grafsteen, die intussen in vijf stukken was gebroken, gerestaureerd en bevestigd tegen de zuidwand van de toren van de Sint-Laurentiuskerk.

Molen "De Duffelt" in Kekerdom

De Kekerdomse molen "De Duffelt" zal in het kader van de Open Monumentendagen op zondag 15 september geopend zijn en staat aan de Botsestraat 23 te Kekerdom.

De molen is een in 1867 gebouwde beltmolen en heeft één koppel maalstenen. De molenstenen zijn van kunststeen met een doorsnede van 140 cm. Het gevlucht is 24,20 m en heeft gelaste, ijzeren roeden met een Oudhollandse wiekvorm. De binnenroede is van 1988 en de buitenroede van 1976. De kap van de molen is gedekt met dakleer en voorzien van een Engels kruiwerk, hetgeen een kruiwerk met ijzeren rails en ijzeren rollen is. Het kruiwerk wordt bediend met een kruilier.

De bovenas is een uit 1873 stammende gietijzeren as en is afkomstig van de molen, De Prins van Oranje, uit Dreumel. De as en het kruiwerk worden gesmeerd met reuzel en de kammen (tanden) op de tandwielen met bijenwas. De vang, waarmee het wiekenkruis wordt afgeremd, is een met een Vlaamse vang met vangtrommel. Het luiwerk voor het opluien (ophijsen) van de zakken graan en het afschieten (laten zakken) van het maalgoed is een sleepluiwerk. De molen is gerestaureerd in 1938, 1965, 1977 en 1988.

STAALCONSTRUCTIE UITZICHTTOREN STERRENBERG VERNIETIGD

Vele jaren is uw stichting doende geweest om te bevorderen dat de uitzichttoren op de Sterrenberg, daterend uit 1936, herplaatst zou worden. Daartoe is in december 2003 door de stichting een overeenkomst gesloten met de heer Terwindt, de eigenaar van het terrein van de Sterrenberg. Ook de gemeente Ubbergen heeft (in 2006) een overeenkomst gesloten met de heer Terwindt, om zijn ontwikkeling op de Sterrenberg mogelijk te maken, waarbij – onder meer – de herbouw van de toren is bedongen.

De staalconstructie van de toren was tijdelijk opgeslagen bij Thoonen Constructiebouw B.V. te Nijmegen. Nadat wij hadden vernomen dat deze B.V. in staat van faillissement verkeerde, hebben wij direct de faillissementscurator aangeschreven om hem erop te wijzen dat die toren niet tot de failliete boedel behoorde en gevraagd maatregelen te nemen.

Ook de heer Terwindt hebben wij daarop gewezen en hem verzocht er voor te zorgen dat de constructie in veiligheid zou worden gebracht zodat hij in staat zou zijn de overeenkomsten na te komen. De gemeente is hiervan eveneens op de hoogte gebracht.

Door een ongelukkige samenloop van omstandigheden is de constructie echter door

een schroothandelaar van het terrein van de B.V. afgevoerd en vernietigd. Daardoor is het niet mogelijk om de oorspronkelijke toren weer op te richten.
Het bestuur van uw stichting beraadt zich thans over de verder te nemen stappen, waarbij wordt gedacht aan de oprichting van een kopie van de toren, dan wel de eis voor een compensatie in geld.
U wordt vanzelfsprekend van de verdere gang van zaken op de hoogte gehouden.

Wederopbouwsprokkelingen Kekerdom

In nieuwsbrief nummer 47 heeft u kunnen lezen over de wederopbouw in en om Kekerdom. Inmiddels is bij archiefonderzoek door ons bestuurslid Hans Giesbertz gevonden dat boerderij Kapittelshof, Eversberg 1, in 1953 is herbouwd naar een ontwerp van de architect M.A. van Dijk uit Ede.

Boven: boerderij "Kapittelshof". Deze boerderij werd eind 1951 aanbesteed en de laagste inschrijver was aannemer H.J. Giesbertz uit Nijmegen, voor een bedrag van f 73.433,-.

Verder is in het Regionaal Archief in Nijmegen een rapport uit het jaar 1947 te vinden, waarin over de toekomst van het dorp Kekerdom het volgende wordt voorgesteld:
Kekerdom behoorde tot de kernen die mochten blijven bestaan na opheffing van de buurtschappen en gehuchten. Er mocht een geringe uitbreiding van het aantal woonhuizen plaats gaan vinden na de oorlog. De Laurentiuskerk, die beschadigd was en buitendijks stond, werd te klein bevonden en zou moeten worden afgebroken.

Evenwijdig aan de Weverstraat zou een nieuwe weg komen naar een nieuw Kerkplein, waaraan een nieuwe kerk zou moeten verrijzen. In de toekomst zou er ook een rondweg komen.
Het is maar goed dat dit plan uiteindelijk niet uitgevoerd is.....

Deze ***Nieuws***brief is een uitgave van de STICHTING tot behoud van MONUMENT EN LANDSCHAP in de Gemeente Ubbergen

Redactie: Hans Giesbertz

Donateurs ontvangen het blad gratis, minimale donatie € 15,00 per jaar.
Bankrekening 1051.11.562
t.n.v. Stichting Monument en Landschap,
Sprongstraat 22, 6573 BP Beek-Ubbergen.

De Stichting heeft ten doel: "het bevorderen van het behoud en de versterking van cultuurhistorische, landschappelijke en karakteristieke waarden in het gebied van de gemeente Ubbergen en dat van de aan dit gebied grenzende gemeenten Nijmegen, Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Kranenburg (D), in het bijzonder met betrekking tot monumentale, door de stichting monumentaal geachte, en karakteristieke bouwwerken of gedeelten daarvan, het landschap en landschappelijke elementen, de onderlinge samenhang tussen de hiervoor bedoelde bouwwerken en het landschap, archeologie, flora en fauna en al datgene wat tot het cultuurhistorische erfgoed van het werkgebied kan worden gerekend, een en ander te verstaan in de ruimste zin."

Secretariaat: mw Dr R.M. Nève-Sprenger
P.C. Hooftstraat 12
6573 CE Beek-Ubbergen,
tel. 024-684 3158
Website: www.monumentenlandschap.nl

Informatiepunt Open Monumentendag

Supplement, beeld- & boekwerken, Van Randwijckweg 2, Beek - Ubbergen is eveneens geopend van 12.00 – 17.00 uur.
Hier worden historische films en beelden vertoond over de gemeente en kunt u informatie krijgen over het programma van deze Open Monumentendag.